

Öhrlings

PRICEWATERHOUSECOOPERS

Revisionsrapport*

Granskning av årsredovisning 2007

Orsa kommun

2008-05-06

Hans Stark

Certifierad kommunal revisor

Johan Skeri

*connectedthinking

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning.....	3
2	Inledning.....	4
2.1	Bakgrund.....	4
2.2	Revisionsfråga och revisionsmetod.....	4
3	Granskningsresultat.....	5
3.1	Förvaltningsberättelse.....	5
3.1.1	Översikt över utvecklingen av verksamheten.....	5
3.1.2	God ekonomisk hushållning.....	6
3.1.3	Avstämning av balanskrav.....	7
3.1.4	Investeringsredovisning.....	7
3.1.5	Driftredovisning.....	8
3.2	Resultaträkning.....	9
3.3	Balansräkning.....	11
3.3.1	Tillgångar.....	11
3.3.2	Eget kapital, skulder och avsättningar.....	12
3.4	Finansieringsanalys.....	13
3.5	Redogörelse för tillämpade redovisningsprinciper.....	13
3.6	Nämndernas redovisning av sitt uppdrag.....	15

1 Sammanfattning

Vi bedömer att årsredovisningen i all väsentlighet redogör för utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen.

Vi bedömer vidare att årsredovisningen i allt väsentligt uppfyller kraven på rättvisande räkenskaper och är upprättad enligt god redovisningssed.

Kommunen lever upp till kommunallagens krav på en ekonomi i balans (KL 8:5 a-b) och kan dessutom inom ramen för det egna kapitalet öronmärka en del av årets positiva resultat för kommande års kostnadsökningar beroende på pensionsutbetalningar vilket var ett av de finansiella målen inför året. Det andra finansiella målet om ett resultat på 3,7 mnkr missar man med, 0,2 mnkr. Ett oroande tecken är att skatter och statsbidrag har en lägre ökningstakt än nettokostnaden vilket inte är hälsosamt ur ett långsiktigt perspektiv.

Sammantaget bedömer vi att det avgörande för kommunens möjligheter att klara ett resultat i balans 2008 att verksamheterna klarar att drivas inom givna budgetramar. Denna bedömning bygger dels på att statsbidragen inom utjämningsystem minskar för kommunen och att indikationer om lägre ökningstakt i riket som helhet och även för Orsa har signalerats från SKL under början av 2008. I 2007 års driftredovisning har Socialnämnden trots resurstillskott på 4 mnkr i budget 2007 en negativ avvikelse på 3,7 mnkr mot budget. Barn- och utbildningsnämnden har också en avvikelse som ligger på i princip samma nivå som i 2006 års bokslut, 3,1 mnkr. Att anpassa verksamhetsvolymerna och därmed kostnaderna till det finansiella utrymmet är och kommer att vara avgörande för kommunens möjlighet att nå en god ekonomisk hushållning.

De övergripande målen följs upp i styrelsens förvaltningsberättelse och i nämndernas berättelser kommenteras både verksamhet och ekonomi. Kommunen driver också ett fortsatt utvecklingsarbete för att ytterligare knyta ihop verksamhetsmålen med de finansiella målen i syfte att ytterligare förbättra ledning och styrning av den verksamhet man bedriver. Vi vill poängtera vikten av ett fortsatt utvecklingsarbete när det gäller utformning och uppföljning av verksamhetsmål kopplade till de finansiella målsättningarna för att möjliggöra en mer strukturerad bedömning av graden av måluppfyllelse för verksamhetsmålen.

2 Inledning

2.1 Bakgrund

Den kommunala redovisningslagen (KRL) gäller fr o m 1998 och reglerar externredovisningen. I lagen finns bestämmelser om årsredovisningen. Kommunstyrelsen ansvarar enligt kommunallagen för årsredovisningen.

Vad gäller nämndernas redovisning, dvs internredovisningen, skall den enligt kommunallagen utformas på det sätt som fullmäktige bestämmer.

2.2 Revisionsfråga och revisionsmetod

Revisorerna har bl a till uppgift att pröva om räkenskaperna är rättvisande. Inom ramen för denna uppgift är syftet med granskningen av årsredovisningen att bedöma om den är upprättad i enlighet med lag om kommunal redovisning och i enlighet med normgivning, främst från Rådet för kommunal redovisning. Granskningen som sker utifrån ett väsentlighets- och riskperspektiv skall besvara följande revisionsfrågor:

- Lämnar årsredovisningen upplysning om verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen?

Med verksamhetens utfall avses utfallet i förhållande till fastställda mål och ekonomiska ramar.

- Är räkenskaperna i allt väsentligt rättvisande?

Med rättvisande räkenskaper avses fullständighet, riktighet, existens, tillhörighet, periodisering, värdering, äganderätt och förpliktelser samt innehåll och presentation.

Granskningen av årsredovisningen omfattar:

- förvaltningsberättelse (inkl drift- och investeringsredovisning)
- resultaträkning
- finansieringsanalys
- balansräkning
- sammanställd redovisning

Bilagor och specifikationer till årsredovisningens olika delar har granskats.

Vi har även bedömt kommunens ekonomiska ställning och utveckling samt efterlevnaden av balanskravet.

Granskningen har utförts enligt god revisionssed. Det innebär att granskningen planerats och genomförts ur ett väsentlighets- och riskperspektiv för att i rimlig grad kunna bedöma om årsredovisningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild. Granskningen omfattar därför att bedöma ett urval av underlagen för den information som ingår i årsredovisningen. Då vår granskning därför inte varit fullständig utesluter den inte att andra än här framförda noteringar beträffande avvikelser från god redovisningssed kan förekomma.

3 Granskningsresultat

3.1 Förvaltningsberättelse

I KRL kap 4 framgår det att kommunen skall upprätta en förvaltningsberättelse. Förvaltningsberättelsen skall innehålla:

- *en översikt över utvecklingen av kommunens verksamhet (KRL 4:1)*
- *samlad redovisning av kommunens investeringsverksamhet (KRL 4:2)*
- *en redovisning av hur utfallet förhåller sig till den budget som fastställts för den löpande verksamheten (KRL 4:3)*
- *en redovisning av hur det negativa resultatet skall regleras (KRL 4:4)*
- *sådana upplysningar som avses i KLR 4:1 skall också omfatta sådan kommunal verksamhet som bedrivs genom andra juridiska personer (KRL 8:1).*

3.1.1 Översikt över utvecklingen av verksamheten

Vi har granskat att förvaltningsberättelsen lämnar tillräckliga uppgifter om:

- obligatorisk information i enlighet med KRL och RKR:s rekommendationer
- sådana förhållanden, som inte skall redovisas i balansräkning eller resultaträkning, men som är viktiga för bedömning av ekonomin
- händelser av väsentlig betydelse som har inträffat under räkenskapsåret eller efter dess slut
- förväntad utveckling
- väsentliga personalförhållanden, bl a den obligatoriska redovisningen av sjukfrånvaron

- annat av betydelse för styrning och uppföljning.

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att förvaltningsberättelsens översikt och upplysningar i all väsentlighet överensstämmer med kraven i KRL.

Analysen av årets resultat och den ekonomiska ställningen ger en rättvisande bild. Förvaltningsberättelsen beskriver också kort hur ekonomin kommer att utvecklas de närmaste åren. Förvaltningsberättelsen innehåller uppgifter om det samlade pensionsåtagandet och pensionsmedelsförvaltningen i överensstämmelse med RKR:s rekommendation. Av förvaltningsberättelsen framgår de väsentliga händelser som inträffat under och delvis efter räkenskapsåret.

Av årsredovisningen framgår i viss omfattning den förväntade utvecklingen inom olika verksamheter såväl i den ekonomiska översikten som i övriga delar av förvaltningsberättelsen. Under respektive nämnds verksamhetsberättelse finns också en utblick mot framtiden under rubriken ”Kommande år”.

Den obligatoriska redovisningen av sjukfrånvaro redovisas i enlighet med KRL 4:1 a, dvs. frånvaron specificeras på lång- och korttidsfrånvaro, män och kvinnor samt åldersindelad. I övrigt lämnar den personalekonomiska redovisningen information om antal anställda, sysselsättningsgrad, och särskilda satsningar inom personalområdet. Sjukfrånvarotiden har minskat med 2,1 % under året, minskningen är procentuellt sett större bland kvinnor än bland män.

Vår uppfattning är att förvaltningsberättelsen beskriver verksamhet och ekonomi i kommunen under 2007 kopplat med en analys av framtida utmaningar och möjligheter.

3.1.2 God ekonomisk hushållning

Vi har granskat:

- Måluppfyllelsen för fullmäktiges verksamhetsmål som är av betydelse god ekonomisk hushållning
- Måluppfyllelsen för fullmäktiges finansiella mål som är av betydelse för god ekonomisk hushållning

Bedömning och iakttagelser

Kommunfullmäktige har i budget 2007 antagit två finansiella mål. I den ekonomiska översikten menar vi att man kan förtydliga vilka de finansiella målen är och hur väl man nått dem och vilken effekt det får på kommunens framtida ekonomiska förutsättningar. De finansiella målen är:

- Det finansiella resultatmålet är att årets resultat ska uppgå till 3,7 mnkr, resultatet landar på 3,5 mnkr; målet uppnås inte
- Av resultatet var målsättningen att öronmärka 3,2 mnkr vilket man också gör i årsredovisningen, målet uppnås

Ett oroande tecken är att skatter och statsbidrag har en lägre ökningstakt än nettokostnaden vilket inte är hälsosamt ur ett långsiktigt perspektiv. Vi vill även lyfta fram följande iakttagelser inför innevarande budgetår, 2008:

- Den budget som fastställts för 2008 ligger på en resultatnivå av 1,5 mnkr vilket inte ger utrymme för budgetöverskridanden i verksamheterna
- De signaler som kommit under de första månaderna 2008 tyder på att skatteintäktsutvecklingen i riket har avtagit vilket kan komma att göra att en nedräkning av den prognoserade skatteintäkten som gjordes i bokslutet 2007 kommer att slå igenom i 2008 års resultat

Sammantaget bedömer vi att det mest avgörande för att uppnå en ekonomi i balans för 2008 är att nämnderna och styrelsen klarar av att driva verksamheten inom givna ekonomiska ramar.

De mål som fastställts i samband med budgeten är övergripande mål eller visioner som är svåra att följa upp och mäta. En återkoppling görs dock i förvaltningsberättelsen till de övergripande målen med fokus på Livskvalitet, Hälsa, Utvecklingsområden, Samverkan och Ekonomi. Ett arbete pågår inom kommunen med att koppla de övergripande målen till verksamhetsmålen. Under 2008 har Kommunstyrelsen fattat beslut om en modell för verksamhetsstyrning som kommer att vara införd i sin helhet i budgetarbetet inför 2010.

3.1.3 Avstämning av balanskrav

Vi instämmer i kommunens bedömning av att balanskravet klaras år 2007.

Vi bedömer att det är av yttersta vikt att kommunen klarar att hålla minst 2007 års resultatnivå i syfte att kunna nå en god ekonomisk hushållning med beaktande av det samlade pensionsåtagandet och dess effekter på kommunens ekonomi på lång sikt.

3.1.4 Investeringsredovisning

Vi har granskat att:

- investeringsredovisningen visar kommunens totala investeringsverksamhet

- investeringsredovisningen är uppställd enligt god redovisningssed
- beloppen i investeringsredovisningen överensstämmer med årets bokföring
- posterna i investeringsredovisningen är överförda till balansräkningen och finansieringsanalysen
- jämförelse med tidigare år görs
- avvikelser i förhållande till budget och investeringskalkyler har analyserats och kommenterats

Bedömning och iakttagelser

Kommunens nettoinvesteringar uppgår till 25 mnkr mot de totala anslagen på 39 mnkr.

Under en följd av år har investeringsnivåerna regelmässigt legat lägre än investeringsbudget med följd att ombudgeteringarna är nästan lika stora som de årliga anslagen. Detta indikerar att det kan finnas ett behov av att tydligare koppla de budgeterade investeringsnivåerna till vad verksamheten klarar att genomföra under året.

Större investeringar som slutförts under året är Designtorg Trä – Rovdjurscentrum, ombyggnad bibliotek samt Fiskeanläggning vid Lillån.

3.1.5 Driftredovisning

Vi har granskat att:

- budgeterade och redovisade kostnader och intäkter redovisas i sammanfattning
- redovisade intäkter och kostnader överförs riktigt från den systematiska bokföringen
- samma periodiseringsprinciper gäller för både budget och redovisning
- jämförelse med tidigare år görs
- driftredovisningen är analyserad i förhållande till ekonomi och fastställda mål

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att driftredovisningen visar utfallet i förhållande till fastställd budget.

I diagrammet nedan redovisas budgetavvikelse för styrelse och nämnder i samband med delårsrapportens prognos, utfallet för året som helhet samt utfallet föregående år, dvs. 2006. Avvikelsen för helår är betydligt bättre än i prognosen men ”vändningen” beror i hög grad på att Finansförvaltningen (skatter, statsbidrag och finansnetto) har en positiv budgetavvikelse som är 2,6 mnkr bättre än i delårsrapportens prognos.

Budgetavvikelser, tkr	Prognos		
	2006	delår	2007
Skeer	0	0	0
Revision	52	0	180
Kommunfullmäktige	62	8	-132
Kommunstyrelsen	2 990	-1 052	1 323
Tekniska nämnden	-455	-330	1 369
Barn- o utbildningsnämnden	-3 112	-1 170	-3 149
Socialnämnden	-5 232	-787	-3 697
Miljö- o hälsoskyddsnämnden	299	175	253
Byggnadsnämnden	295	50	532
Summa verksamheterna	-5 101	-3 106	-3 321
Finansiering	4 439	480	3 083
Summa	-662	-2 626	-238

Underskotten i verksamheterna är alltså fortsatt höga totalt sett även om det ser något bättre ut än 2006 års avvikelse. Noteras bör dock att Socialnämnden inför 2007 fick ett resurstillskott i budgetramen på 4 mnkr. Trots detta är alltså budgetavvikelsen fortfarande negativ med 3,7 mnkr år 2007. Vidare har Barn- och utbildningsnämnden ett underskott på samma nivå som föregående år.

För det enskilda året 2007 har utvecklingen av skatteintäkter och statsbidrag tillsammans med att vissa nämnder ålagts att leverera positiva avvikelser mot budget gjort att man i stort sett klarar resultatmålet. Långsiktigt är detta dock inte en väg att gå för att klara de resultatnivåer som krävs idag för att inte drabbas av alltför hårda besparingskrav de år då pensionskostnaderna kommer att öka. Om inte buffertar finns både inom ramen för det egna kapitalet och på tillgångssidan i balansräkningen så är det vår bestämda uppfattning att det kommer att ställas dramatiskt hårdare krav på framtida åtgärder för att kommunen ska kunna klara kommunallagens krav på en god ekonomisk hushållning.

3.2 Resultaträkning

Resultaträkningen skall redovisa samtliga intäkter och kostnader och hur det egna kapitalet har förändrats under året (KRL 5:1).

Vi har granskat att:

- resultaträkningen är uppställd enligt KRL
- resultaträkningen i allt väsentligt redovisar årets samtliga intäkter och kostnader
- noter finns i tillräcklig omfattning
- resultaträkningens innehåll är rätt periodiserat

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att resultaträkningen redovisar intäkter och kostnader på ett sådant sätt att det i allt väsentligt ger en rättvisande bild av resultatet. Resultatet uppgår enligt resultaträkningen till 3,5 mnkr.

Enligt rekommendation från Rådet för kommunal redovisning, ”Redovisning av skatteintäkter” ska posten skatteintäkter bestå av 3 delar:

1. De preliminära månadsinbetalningar	212,7 mnkr
2. Prognos för slutavräkning 2007, 567 kr/inv.	4,0 mnkr
3. Rättning prognos för 2006, -114 kr/inv.	- 0,8 mnkr
Summa skatteintäkter 2007:	215,8 mnkr

Slutavräkningen för 2007 är känd först i december 2008 och ev. avvikelser från prognosen kommer att belasta 2008 års resultat.

I tabellen nedan redovisas resultaträkningens poster jämfört med föregående bokslut, budget samt den prognos som lämnades i samband med delårsrapporten per sista juli 2007. Den största skillnaden mellan prognos och utfall finns under skatter och statsbidrag vilka svarar för merparten av förbättringen av resultatet mellan prognos och bokslut. Ett oroande tecken är att skatter och statsbidrag har en lägre ökningstakt än nettokostnaden vilket inte är hälsosamt ur ett långsiktigt perspektiv.

Resultaträkning, mnkr	Prognos augusti	Bokslut 2006	Bokslut 2007	Ökning/ minskning
<i>Nettokostnader</i>	-308,4	-293,7	-308,2	4,9 %
<i>Skatter och statsbidrag</i>	312,7	301,0	314,2	4,4 %
<i>Finansnetto</i>	-3,2	-1,7	-2,5	
<i>Årets resultat</i>	1,1	5,6	3,5	
<i>Resultat i % av nettokostnad</i>	0,4%	1,9%	1,1%	
<i>Andel av skatter o. statsbidrag</i>				
– <i>Nettokostnad</i>	98,6 %	97,6 %	98,1 %	
– <i>Finansnetto</i>	1,0 %	0,6 %	0,8 %	
Summa	99,6 %	98,1 %	98,9 %	

Vår bedömning är att kommunen behöver ha resultat i nivå med 2006 då nettokostnadsandelen av skatter och statsbidrag låg på 98 % inkl. finansnetto. Eftersom skatteintäktsutvecklingen enligt de aktuella prognoserna från SKL får en lägre utvecklingstakt under

2008 och framåt än 2007 så är det oerhört viktigt med en god kostnadskontroll i nämndernas verksamheter.

3.3 Balansräkning

Balansräkningen skall i sammandrag redovisa kommunens samtliga tillgångar, avsättningar och skulder samt eget kapital på dagen för räkenskapsårets utgång (balansdagen). Ställda panter och ansvarsförbindelser skall tas upp inom linjen. (KRL 5:2)

Vi har granskat att:

- balansräkningen är uppställd enligt KRL
- noter finns i tillräcklig omfattning
- upptagna tillgångar, avsättningar och skulder existerar, tillhör kommunen och är fullständigt redovisade och rätt periodiserade
- tillgångar, avsättningar och skulder har värderats enligt principerna i KRL
- föregående års utgående balanser har överförts rätt som årets ingående balanser
- specifikationer till utgående balanser finns i tillräcklig omfattning
- årets resultat överensstämmer med resultaträkningen

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att balansräkningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild av tillgångar, avsättningar, skulder och eget kapital.

Vi bedömer att balansräkningen är uppställd enligt KRL och omfattar tillräckliga noter.

Nedan kommenteras våra iakttagelser i samband med granskningen av balansräkningens poster.

3.3.1 Tillgångar

Under året ökar de materiella anläggningstillgångarna netto med 10 mnkr vilket motsvarar nettot av investeringar, avskrivningar samt försäljningar.

De finansiella anläggningstillgångarna minskar under året med 212 tkr. Förändringen påverkas av amortering på utlämnade lån, 312 tkr, samt förvärv av aktier i Dalhalla Förvaltnings AB i enlighet med beslut i KF.

Kortfristiga fordringar ökar med 2,4 mnkr, bland större förändringar märks bl.a. effekten av att prognosen för skatteintäkterna 2007 är positiv med ca 4 mnkr. Slutavräkningen för 2006 är däremot något sämre än i prognosen i 2006 års bokslut vilket påverkar resultatet 2007 med - 0,8 mnkr. Även förutbetalda kostnader ökar mellan åren vilket enligt ekonomikontorets bedömning beror på en mer tillförlitlig periodisering av kostnader i årets bokslut i och med att fakturaskanning införts i hela kommunen vilket ger ekonomikontoret bättre förutsättningar att kontrollera en riktig periodisering av kostnaden.

Medel i kassa och bank ökar med 12 mnkr. En del av ökningen beror på att man utifrån de förväntade investeringsnivåerna i budget för året har verkställt nyupplåning men när investeringstakten inte ligger i nivå med budget så gör detta att man får en viss överlikviditet. Detta indikerar ett behov av att tydligare koppla de budgeterade investeringsnivåerna till vad verksamheten klarar att genomföra under året. Under en följd av år har investeringsnivåerna regelmässigt legat lägre än investeringsbudget med följd att ombudgeteringarna är nästan lika stora som de årliga investeringsanslagen. Under början av 2008 har också amortering skett av ett lån samtidigt som utbetalningar av de intjänade pensionerna under 2007 och interkommunala ersättningar i gymnasieskolan har skett under februari - mars vilket gör att likviditeten vid granskningstillfället ligger på ca 5 mnkr.

3.3.2 Eget kapital, skulder och avsättningar

Avsättningarna för pensioner ökar marginellt från 2006. Att förändringen är så liten beror på att kommunen redan i 2006 års bokslut tog en del av effekten av de ändrade beräkningsgrunderna för pensioner som slår igenom i beräkningarna från KPA för år 2007.

Det är också viktigt att poängtera att den del av kommunens samlade pensionsåtagande som redovisas i balansräkningen är en mycket liten del av det totala åtagandet, 20 mnkr, medan de pensioner som redovisas som en ansvarsförbindelse uppgår till 169,5 mnkr inkl. löneskatt. Redovisningen av pensioner sker i enlighet med KRL och den s.k. blandmodellen som föreskriver att pensioner intjänade före 1998 ska redovisas som ansvarsförbindelse och utbetalningar av dessa redovisas som en kostnad i resp. års resultaträkning.

De kortfristiga skulderna ökar med 4,2 mnkr från 2006. Leverantörsskulderna svarar för merparten av ökningen. Semesterlöneskulden ökar med 0,8 mnkr. Här har man valt att värdera skulden något högt eftersom SKAF-kollektivet redan från 2008-01 har ett högre löneläge i och med löneavtalet som tecknades under 2007.

3.4 Finansieringsanalys

I finansieringsanalysen skall kommunens finansiering och investeringar under räkenskapsåret redovisas (KRL 7:1).

Vi har granskat att:

- finansieringsanalysen uppfyller kraven enligt KRL
- noter finns i tillräcklig omfattning
- finansieringsanalysens innehåll överensstämmer med motsvarande uppgifter i övriga delar av årsredovisningen

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att finansieringsanalysens innehåll beskriver och förklarar kommunens förändring av likvida medel samt hur investeringarna finansierats.

3.5 Sammanställd redovisning

Den sammanställda redovisningens syfte är att ge en helhetsbild av kommunens ekonomiska åtaganden oberoende av i vilken juridisk form verksamheten bedrivs. (Rådets rekommendation)

Den sammanställda redovisningen skall innehålla en resultaträkning och en balansräkning som utgör en sammanställning av kommunens och de juridiska personernas resultat- och balansräkning. (KRL 8:2)

Det är god redovisningssed att inkludera en finansieringsanalys. (Rådets rekommendation)

Vi har granskat att:

- den sammanställda redovisningen är uppställd enligt KRL
- noter finns i tillräcklig omfattning
- den sammanställda redovisningen omfattar samtliga kommunens företag
- konsolideringen omfattar de företag i vilka kommunen har ett betydande inflytande
- proportionell konsolideringsmetod och förvärvsmetod tillämpas vid konsolideringen
- beloppen överensstämmer mellan den sammanställda redovisningen och de ingående företagens redovisningar
- interna poster har eliminerats i allt väsentligt

Verksamhet och räkenskaper för de ingående enheterna granskas vid revisionen av respektive enhets revisor. Årsredovisningarna för de ingående företagen är inte antagna av respektive enhets styrelse men anses vara så pass tillförlitliga att de kan läggas till grund för den sammanställda. Eventuella justeringar får göras till nästa års bokslut.

Förvaltningsberättelsen inkluderar även de kommunägda företagens verksamhet och resultat under året. Bolagen presenterar sin verksamhet, ekonomiska ställning och resultat på liknande sätt som nämnderna. Resultaträkningar och finansiella nyckeltal presenteras för bolagen.

Vi bedömer att den sammanställda resultaträkningen ger en rättvisande bild av kommun-koncernens resultat för år 2007. Nedan följer en sammanställning av hur koncernens resultat har uppkommit:

Resultatsammanställning, tkr	Resultat	Ägd andel	Koncernresultat
Orsa kommun	3 462	100%	3 462
Orsa Bostäder AB	2 075	100%	2 075
Orsa Grönklitt AB	1 226	30%	368
Justeringar			1 300
			7 205

Vi bedömer att den sammanställda balansräkningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild av koncernens samlade tillgångar och skulder.

I den sammanställda redovisningen finns en mängd interna mellanhavanden. Vi bedömer att de i allt väsentligt är eliminerade.

3.6 Redogörelse för tillämpade redovisningsprinciper

... Om avvikelser görs från vad som följer av allmänna råd eller rekommendationer från normgivande organ på det kommunala området, skall upplysning om detta och om skälen för avvikelserna lämnas i en not. (KRL 1:3)

... Resultaträkningen, balansräkningen och finansieringsanalysen får kompletteras med upplysningar i noter. I så fall skall hänvisning göras vid de poster i resultaträkningen, balansräkningen till vilka upplysningarna hänförs. (KRL 3:2)

Principerna för värdering av tillgångar, avsättningar och skulder skall anges.

Utöver KRL:s krav ställer RKR:s rekommendationer krav på tilläggsupplysningar.

I årsredovisningen lämnas upplysningar om tillämpade redovisningsprinciper. Noter finns till posterna i resultat- och balansräkning samt betalningsflödesanalys. Upplysningarna bör inför kommande redovisningar kompletteras med upplysningar om pensionsförpliktelser och deras värdering i enlighet med RKR 17 som ska tillämpas senast fr.o.m. 2008 års bokslut.

3.7 Nämndernas redovisning av sitt uppdrag

Av KL 3:15 framgår att nämnderna ska redovisa till fullmäktige hur de fullgjort sina uppdrag, samt att fullmäktige beslutar om omfattningen av redovisningen och formerna för den.

Vi har övergripande granskat att verksamheternas berättelser ger en rättvisande bild av verksamhetens utfall i förhållande till fullmäktiges uppdrag.

Bedömning och iakttagelser

Samtliga verksamheter lämnar kommentarer om hur årets verksamhet bedrivits. Detta görs utifrån rubrikerna:

- Viktiga händelser
- Mål – måluppfyllelse
- De närmaste åren
- Ekonomi

I verksamhetsberättelsen redovisas även verksamhetsmått och nyckeltal i varierande omfattning.

Vi bedömer att det finns ett behov av att tydligare utforma en återrapportering av nämndernas verksamhet utifrån framförallt de verksamhetsmässiga målen. Detta kommer att vara en viktig del av det arbete som kommunen bedriver med att införa en gemensam modell för verksamhetsstyrning som kommunstyrelsen beslutat om under 2008.